

Преобразуване и ликвидация на търговски дружества

Преобразуване и ликвидация на търговски дружества

ISBN 978-619-7028-88-1

© 2020, първо издание

Автор: Евгени Рангелов

Президент: Георге Стратон

Генерален Директор: Огнян Благоев

Мениджър Редакционен Отдел: Николета Караджиева

Продуктов мениджър: Стела Василева

Изпълнителен Директор: Полина Трифонова

Арт Директор: Кристина Симеонова

Корица: Мирела Велчева

Техническа редакция: Кармен Христова

Обслужване на клиенти: Жени Димитрова

Мобилен: 0877 954 760

e-mail: info@biznesidei.bg

Можете да се запознаете и с други продукти, публикувани от РС Издателство и Бизнес консултации, на: www.straton.bg

Съдържанието на книгата е актуално към ДВ, Брой 75 от 25 август 2020 г.

PLT001

Всички права са запазени. Никаква част от настоящия текст не може да бъде възпроизведена, архивирана или предавана под никаква форма или чрез други механични или електронни средства, фотокопиране, аудио или видео запис, без писменото разрешение на издателя. Авторите и издателите не са отговорни за каквато и да е загуба, причинена на физическо или юридическо лице, което действа или се въздържа от действия, в резултат на прочита на материалите, публикувани в този документ

Към читателите,

Стопанският живот е динамичен и непрекъснато внася промени в организационните структури на субектите, които осъществяват своята дейност в различните сфери на икономиката. Развитието на определени отрасли и дейности изисква създаването на нови търговски дружества, а законите на конкуренцията налагат реструктуриране, преобразуване и прекратяване на стопански субекти. Ще отбележим, обаче, че често тези действия не се дължат на обективни икономически потребности, а имат спекулативен характер, монополни цели и други пазарни несъответствия. Обяснението не винаги е ясно, пък и за съжаление Търговският закон с промяна даде възможност да се образува търговско дружество при минимален капитал 2 лева.

Структурните промени на действащите търговски дружества понякога са резултат не само на обективните икономически потребности, но и на извънредни събития, които водят до принудителни промени и дори до фалит. Такова събитие от мащаба на планетата се прояви в кратки срокове през второто и третото тримесечие на 2020 година. То завари редица търговски субекти с едно или много повече дъщерни предприятия около основното дружество. Голям брой предприятия, цели отрасли бяха „извън строя“ на нормалната дейност и възможност за издръжка. Сега трябва да се търси изход за бездействащите структури, да се покриват разходи по издръжката им без наличие на приходи. Вероятно ще се потърси помощта на законовите възможности за преобразуване или прекратяване на дейности и дружества. Настоящите редове ще окажат необходимата методическа помощ на икономистите и счетоводителите, с оглед да се извършат правилно данъчните и счетоводните процедури, наред с правните, при минимални загуби.

Темата за преобразуване и ликвидация на търговско дружество е разработена методически по следния начин:

- общи постановки за действащата правна уредба на Търговския закон, с оглед икономическите и финансовите специалисти да имат известна представа за изискванията на закона;

- коментар на правилата в ЗКПО по отношение на дружествата, които се преобразуват, включително последните промени на закона, както и изискванията на ЗДДС, доколкото има правила за преобразуването и ликвидацията;

- счетоводни записвания за различните форми на преобразуване с числени примери, необходими на счетоводните специалисти.

Разработката е изцяло с практико-приложен характер в помощ на специалистите от търговските предприятия.

Авторът и Редакцията ще приемат с благодарност добронамерените препоръки в интерес на подобряването на работата.

Авторът и Редакцията

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Правилата за преобразуване на търговски дружества са регламентирани с Търговския закон. За отделните форми на преобразуване правилата са подробни, но няма легално определение на самото понятие “преобразуване”.

Според някои автори преобразуването е юридически факт, който внася промяна в юридическото лице или в обхвата на неговата дейност при запазване на самата дейност, без да се извършва ликвидация.

Други автори приемат, че преобразуването или реорганизацията е юридически факт, който внася промени в правното положение на юридическото лице. Дейността на юридическото лице се запазва. Промяната може да се отнася до правноорганизационната форма и вида на собствеността, която юридическото лице притежава, или да засегне отделните индивидуализирани белези - наименование, седалище, предмет на дейност или цели¹.

У нас терминът “преобразуване” се използва от законодателя с различно значение в отделни закони. Няма да ги коментираме подробно, тъй като това не е предмет на изложението.

Преобразуването може да бъде сложен юридически факт или смесен фактически състав, който води до промяна в юридическото лице - предмета на дейност и други характеристики, при които **субектът остава същият**.

Преобразуването може да бъде и сложен юридически факт или смесен фактически състав, който има за последица такава про-

¹ Преобразуване на търговски дружества, А. Калайджиев, 2019 г.

мяна, при която юридическото лице **губи правосубектността си**, а на негово място **без ликвидация** възникват едно или повече нови юридически лица, които са **правоприемници** на прекратеното юридическо лице.

1. Правна уредба

Правната уредба, съдържаща норми, регламентиращи преобразуването на търговски дружества, намираме в:

- глава XVI на Търговския закон /стр. 261 - 265/. Правилата се отнасят за всички търговски дружества, независимо от вида им;
- производството по вписване на преобразуването е уредено в Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;
- Наредба № 1 от 14.02.2007 година за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;
- специални правила за преобразуване на някои категории търговски дружества /обн. ДВ бр. 104/ 2007 г., ДВ бр. 110/ 2010 г., и други/;
- Глава XIX на ЗКПО Преобразуване на дружества и кооперации и прехвърляне на предприятие;
- чл. 10 от ЗДДС;
- чл. 77, ал. 1 от ДОПК;
- чл. 15 от Търговския закон за прехвърляне на имущество на предприятие/ апорт.
- Решения на ВАС.

Преобразуването поражда три групи **правни последици**, които настъпват едновременно:

а/ първата е, че едно или повече търговски дружества **се прекратяват като юридически лица**, а едно или повече **дружества се учредяват**. Може да се направи извод, че нашият законодател урежда преобразуването съгласно теорията за икономическото превръщане. Прекратяването е без ликвидация съгласно чл. 262, ал. 1 от ТЗ. Ликвидацията е изключена, защото тя противоречи на

втората и третата група последици - правоприемството и възникването на членствени права;

б/ втората последица на преобразуването е **правоприемството**, при което цялото или част от имуществото на едно или повече дружества преминава без изменение в патримониума на едно или повече дружества. Правоприемството може да бъде общо, когато цялото търговско предприятие, като съвкупност от права, задължения и фактически отношения (при сливане, вливане и промяна на правната форма) или идеална част от търговското предприятие (отделяне и разделяне) **преминава върху едно или повече приемащи дружества**, респ. новоучредени дружества. То може да бъде частно, когато отделни права, задължения и фактически отношения преминават към едно или повече приемащи или новоучредени дружества;

в/ третата правна последица на преобразуването е, че **членствените права на съдружниците или акционерите се прекратяват**, а на тяхно място **възникват членствени отношения в приемащи или новоучредени дружества**.

Придобиването на членствени права в дружествата правоприемници има за цел съдружниците и акционерите да бъдат възмездени. Това става в зависимост от начина на прекратяване на дружествата - ако е с ликвидация, съдружниците или акционерите имат право на ликвидационен дял, а ако е с преобразуване, акционерите и съдружниците имат право на акции и дялове в новоучредените или приемащите дружества.

Прекратяването и възникването на членствени права настъпва едновременно и по право.

При уреждане на посочените последици от преобразуване възникват различни варианти, които се решават съгласно разпоредбите в Търговския закон, регламентирани за различните форми на преобразуване.

Законът урежда и две форми на трансформация, които макар да са наречени преобразуване и да са близки до него, не са форми на преобразуване на търговско дружество, тъй като не пораждат характеристиките за преобразуването последици, за които стана дума по-горе.

Става въпрос за „отделяне на еднолично търговско дружество“ по чл. 262с от ТЗ и преобразуване чрез прехвърляне на имущество върху едноличния собственик по чл. 265 - 265в ТЗ.

2. Форми на преобразуване

Търговският закон урежда следните форми на преобразуване на търговски дружества:

- а/ Преобразуване чрез вливане;
- б/ Преобразуване чрез сливане;
- в/ Преобразуване чрез разделяне;
- г/ Преобразуване чрез отделяне;
- д/ Преобразуване чрез отделяне на еднолично търговско дружество;
- е/ Преобразуване чрез промяна на правната форма;
- ж/ Преобразуване чрез прехвърляне на имущество върху едноличния собственик;
- з/ Преобразуване с участие на дружества от държави членки на Европейския съюз, или от друга държава - страна по споразумението за Европейско икономическо пространство.

Законът урежда търговските дружества от посочените форми като юридически лица (легална дефиниция се съдържа в чл. 63, ал.1 от ТЗ). В ТЗ са предвидени пет правни форми /чл. 64, ал. 1 и 2/ и учредителите на търговско дружество могат свободно да изберат форма.

По отношение същността, видовете, фактическия състав, последиците и изискванията на някои специални закони може да се направи обширен коментар за всяка форма от преобразуването,

но това е извън предмета на изложението. Подобен коментар ще се направи за всяка форма в ограничен обем, доколкото е необходимо за общото разбиране и възприемане на разпоредбите за данъчно третиране и счетоводно отчитане.

Във връзка с прекратяването и възникването на търговски дружества по повод преобразуване са необходими да бъдат компетентно съставени и срочно представени по местоназначение редица документи - протоколи, устави, планове за преобразуване, пълномощни и пр. Това може и трябва да става с помощта на правоспособни и опитни юристи, като тази материя е извън предметния обхват на изложението, което е предназначено за икономисти и счетоводители.

3. Общи принципи на преобразуването

В Търговския закон са уредени няколко общи принципи на които почива институтът на преобразуването.

3.1. Прозрачност

Основно начало на преобразуването е, че третите лица, и най-вече кредиторите, трябва да разполагат с достатъчно, навременна и точна информация за преобразуването. Това е важно за тях, тъй като те влизат в различни правоотношения с преобразуващите се дружества - сключват, изпълняват, прекратяват договори с различен предмет (трудови, за услуги, транспортни, за доставки и пр.) и от това търпят вреди, загуби, отговорност и пр. Затова трябва да се осигури пълна прозрачност във връзка с преобразуването на определени търговски дружества.

За осъществяване на това основно начало, в ТЗ са предвидени конкретни задължения, а именно:

- докладът или планът за преобразуване и докладът на управителния орган при формите на преобразуване чрез вливане, сли-

ване, разделяне и отделяне **се представят за обявяване в търговския регистър** по партидата на всяко преобразуващо се и приемащо дружество, съгласно чл. 262к, ал. 1 от ТЗ.

- планът за преобразуване при формата “преобразуване чрез промяна на правната форма” се представя за обявяване в търговския регистър по партидата на дружеството, съгласно чл. 264б, ал. 1 от ТЗ.

Законът поставя тези изисквания, тъй като търговският регистър е публичен и всяко трето лице може да се запознае с обявената информация на докладите и плановете.

- преобразуването се вписва по партидите на участниците в преобразуването в търговския регистър. Така всяко трето лице може да се запознае с тази информация, тъй като търговският регистър е публичен;

- когато се заявява преобразуването, към молбата се прилагат редица документи, включително решенията за преобразуване, дружествените договори или уставите, докладите на проверителите и др. съгласно чл. 263а, ал. 1 и 2, чл. 264ж, ал. 1 от ТЗ.

Тези документи остават по делата и са достъпни за всяко трето лице.

3.2. Защита на кредиторите

Един от важните принципи е, че не трябва да се засягат интересите на кредиторите при преобразуването.

Преобразуването може да доведе до намаляване на обезпеченията. В зависимост каква част от активите и пасивите на преобразуващото се дружество са прехвърлени на правоприемника, това може да създаде затруднения на последния за издължаване на кредиторите поради липса на достатъчно ликвидни активи или получени в повече пасиви.

Тези обстоятелства налагат да се създадат особени средства за защита на кредиторите, извън познатите общи положения на сурогационния иск по чл. 134 от ЗЗД и Павловият иск по чл. 135 от ЗЗД.

Защитата на кредиторите може да бъде превантивна и последваща. Превантивната защита може да се осъществява с различни форми, например преобразуването да бъде одобрявано от държавен орган или кредиторите да могат да блокират преобразуването чрез оспорване.

Като последваща защита могат да се уреждат права на кредиторите, които да възникват и да се уреждат след преобразуването.

Нашият закон следва указанията на Директива 2017/1131/ЕС/, като в отделни случаи дава по-широка защита. Нормите, които уреждат защитата на кредиторите, са включени в Търговския закон и Закона за особените залози.

Защитата на кредиторите поначало има последващ характер, тъй като начините на защита могат да се ползват, след като се осъществят елементите на фактическия състав на преобразуването.

По правило кредиторите не могат да се противопоставят и да осуетят преобразуването, тъй като те са външни лица за преобразуващото се дружество. Предварителната им намеса противоречи на чл. 19, ал. 1 от Конституцията и даденото право на свободна стопанска инициатива и автономия.

Търговският закон осигурява защита на всички кредитори, независимо от основанието за възникване на вземането им съгласно чл. 263к, ал. 2 и чл. 264и, ал. 1 от ТЗ. Защита се предоставя на всички участващи в преобразуващото се дружество, а не само на някои от тях, например на приемащото дружество - чл. 263к, ал. 2.

Търговският закон разширява кръга на защитата на кредиторите, в сравнение с цитираната Директива на ЕС. ТЗ включва всички стари кредитори и тези, чиито вземания са възникнали до завършване на фактическия състав на преобразуването, а не само кредиторите, чиито вземания са възникнали преди публикуването на договора, респ. плана за преобразуване. Всички тези кредитори се ползват от защитата на чл. 263к, ал. 2 от ТЗ, защото интересът им може да е засегнат от преобразуването и да възникне в периода от деня на публикуване на договора/ плана за преобразуване и деня на преобразуването.

По правило от защитата по глава XVI на ТЗ се ползват кредиторите, чиито вземания са необезпечени. По отношение на вземания, които са обезпечени със залог, ипотека или право на задържане върху имущество на дружество, участващо в преобразуването, те не се засягат, тъй като **обезпечението се запазва**, преминава към правоприемника с вземането на кредитора. Аналогични са случаите на възбрана и запори, наложени преди преобразуването.

Търговският закон урежда различни форми на защита при преобразуването. Някои форми са общи и ще ги маркираме сега, а други се отнасят само за определени форми на преобразуване и ще бъдат коментирани при разглеждането на съответната форма.

Кредиторите са трети лица и поради това са лишени от възможността да атакуват преобразуването със специалните искове, уредени с ТЗ. Те не са легитимирани да оспорят преобразуването по реда на чл. 263о от ТЗ, нито да искат обявяване на преобразуването за недействително, съгласно чл. 263п ТЗ. Кредиторите не могат да атакуват с иск по чл. 70 от ТЗ.

3.3. Защита на съдружниците/ акционерите

Освен за кредиторите Търговският закон предвижда средства за защита на съдружниците/ акционерите. И не само за тези, които са от дружества, които се преобразуват, но и от дружества, които не се преобразуват. Например, при отделяне интересите на съдружници/ акционери, които не се преобразуват, могат да бъдат на-

кърнени, т.е. членствените права могат да бъдат засегнати, като се приемат нови членове без увеличение на капитала или се приемат задължения без обезпеченията и пр.

С промяна в ТЗ бяха уредени средства за защита на съдружниците/ акционерите, както за предварителна, така и за последваща защита. Едно от важните защитни средства е изискването съдружниците/ акционерите на преобразуващите се дружества да придобият дялове/ акции на стойност, равна на справедливата цена на дяловете/ акциите, които са притежавали преди преобразуването. За осъществяване на това изискване в закона бе дадено задължение на управителните органи и проверителите. Този въпрос ще разгледаме подробно при коментара на съответната форма на преобразуване, с пример.

3.4. Отговорност на членовете на управителните органи

Съгласно чл. 261в от ТЗ членовете на управителните органи на преобразуващите се и приемащите дружества отговарят пред съдружниците и акционерите в дружеството за вреди от неизпълнение на задълженията им при подготовката и провеждането на преобразуването. Тази норма на закона е израз на забраната да се засягат интересите на съдружниците/ акционерите и същевременно възможност да се търси отговорност от управителните органи, ако не изпълняват задълженията си съобразно закона по подготовката и провеждането на преобразуването.

Такова неизпълнение, включително вреди и санкции, би могло да бъде неподаването на заявление за вписване в търговския регистър на обстоятелства по преобразуването.

При подготовката и провеждането на преобразуването управителните органи са длъжни да действат с грижата на добър търговец. Те трябва да действат не само в интерес на дружеството, но и на съдружниците и акционерите. Този извод може да се направи от нормата на чл. 237, ал. 2 от ТЗ за акционерните дру-

жества, но тя може да се прилага по аналогия за всички видове дружества.

Отговорността на управителните органи е пряка и извъндоговорна, тъй като те нямат правоотношения със съдружниците и акционерите. Отговорността е солидарна съгласно чл. 53 от ЗЗД. Членовете на управителните органи отговарят само ако са действали виновно - умишлено или небрежно. Небрежността, за разлика от умисъла, се предполага - чл. 45, ал. 2 от ЗЗД. Ако се установи, че членовете на управителния орган нямат вина, те могат да бъдат освободени от отговорност към дружеството съгласно чл. 240, ал. 3 от ТЗ. Освобождаването на членовете на управителния орган от отговорност не освобождава от отговорност дружеството.

3.5. Отговорност на проверителите

Проверителите отговарят за настъпили вреди във всички дружества, които участват в преобразуването.

Отговорността им е както следва:

- към дружествата, с които имат сключен договор като проверител, отговорността им е договорна;
- към останалите дружества отговорността на проверителите е извъндоговорна;
- те отговарят пряко на извъндоговорно основание и към съдружниците и акционерите съгласно чл. 262м, ал. 3 и чл. 264в, ал. 3, както и съответни текстове в Директива/ЕС/ 2017/1132.

3.6. Други средства за защита

Общите изисквания за прозрачност са защита на съдружниците и акционерите.

За тях се извършват проверки на преобразуването от проверители съгласно чл. 262л и чл. 264в от ТЗ.

За някои форми на преобразуване законът предвижда специфични средства за защита:

- иск за оспорване на преобразуването;
- иск за обявяване недействителност на новоучреденото дружество;
- иск за парично уравниване;
- право на напускане.

Тези специфични средства за защита, които са характерни само за някои форми на преобразуването, ще бъдат разгледани при коментара на съответната форма.

Глава втора

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА

В търговския закон има редица записи относно прекратяването на търговските дружества. Изискванията са различни, съобразно вида и особеностите на различните дружества, но те биха могли да се обобщят в следните две групи:

- а/ прекратяване без ликвидация;
- б/ прекратяване с ликвидация.

Например, за някои търговски дружества като събирателните и командитните без акции (персонални дружества) сред основанията за прекратяване не са предвидени “сливане” и “вливане”. Наличието, обаче, на чл. 261 и следващите от Търговския закон дават възможност всяко търговско дружество, независимо от вида му, да бъде преобразувано, т.е. и персоналните дружества, за които в закона няма специален текст между основанията за прекратяване, да се преобразуват чрез “сливане” и “вливане”. В подкрепа на това разбиране ще добавим и нормата на чл. 93, т. 2 от ТЗ, чийто текст “по съгласие на съдружниците” е универсален. Аналогично могат да се третират и акционерните дружества, за които също няма изрична норма за прекратяване поради “сливане” или “вливане”. От общия текст на чл. 261, чл. 262 и чл. 262а може да се приеме, че и те могат да се преобразуват без ликвидация.

И така нека изясним значението на понятието **прекръпяване на търговско дружество**:

- като първо значение ще отбележим преустановяване на дейността на дружеството. След прекръпяването дружеството продължава да съществува като правен субект, т.е. прекръпяването му е само фаза, етап от юридическото му съществуване. Предполага се, че за да се стигне до юридическото му заличаване след прекръпяването ще настъпят ликвидационни действия;

- второто значение на прекръпяването на търговско дружество е прекръпяването му като правен субект и то настъпва с факта на преобразуването му, без да е необходима ликвидационна фаза, етап. Това е прекръпяване без ликвидация.

И двете форми - **прекръпяване с ликвидация**, за която се прилагат правилата на Глава XVII от ТЗ, както и **прекръпяване без ликвидация**, т.е. преобразуване, за която се прилагат правилата на Глава XVI от ТЗ, имат приложение в стопанския живот. В зависимост от избраната форма на преобразуване, обема на имуществото на преобразуващите се дружества и условията на договора/плана за преобразуване, съдружниците, които участват в преобразуването, приемат една или друга форма.

Всяко търговско дружество може да бъде прекратено и обявено в ликвидация. Ликвидацията е доброволен процес, който се осъществява на основата на решение на общото събрание. Следва да отбележим, че освен посочените в ТЗ основания за прекръпяване на персонални и капиталови търговски дружества, винаги има и други основания, произтичащи от текста към законовите норми "и в други случаи, предвидени в учредителния договор" /чл. 93 – 98 от ТЗ/ или „по съгласие на съдружниците“ /чл. 93, т. 2 от ТЗ/.

Да отбележим, че прекръпяването на събирателно дружество може да настъпи по инициатива на всеки отделен съдружник, ако поиска това. Достатъчно е само да предизвести другите съдружници /чл. 93, т. 3 от ТЗ/.

Но в ТЗ е записано и друго - ако в учредителния договор е предвидено, че дружеството ще продължи да съществува и когато бъде прекратено членството на някой съдружник, останалите съдружници трябва да изплатят дружествения дял на напусналия съдружник и дружеството ще бъде запазено.

Съвременната икономическа обстановка е нестабилна. Много търговски дружества предприемат действия за концентрация, промяна и ликвидиране на дейности, реорганизации и пр., с цел да оцелеят. Преобразуването и ликвидацията на търговски дружества също е част от мерките. От тази гледна точка изложението за прекратяване на търговски дружества, с или без ликвидация, ще бъде от полза на стопанските ръководства.

Глава трета

ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА ЧРЕЗ ВЛИВАНЕ, СЛИВАНЕ, РАЗДЕЛЯНЕ И ОТДЕЛЯНЕ

1. Преобразуване на търговско дружество чрез вливане

Формата за преобразуване на търговско дружество чрез ВЛИВАНЕ се прилага предимно от капиталови дружества с цел окрупняване на капитала или оздравяване на дружество с недобри финанси. В глава XIX на ЗКПО са нормите за данъчно третиране при преобразуване на търговски дружества, включително и за тази форма, а в ЗДДС има отделни норми, отнасящи се конкретно към преобразуващите се дружества.

Следователно, преобразуването на търговско дружество чрез вливане е сложна процедура, която трябва да се разглежда в три аспекта: правна уредба по Търговския закон /ТЗ/, данъчно третиране по ЗКПО и ЗДДС и счетоводно отчитане.

1.1. Правна уредба

По своята същност преобразуването чрез вливане е действие, при което цялото имущество на едно или няколко търговски дружества (преобразуващи се дружества) преминава към едно съществуващо дружество (приемащо дружество), което става техен **правоприемник**. Важно е да се отбележи, че преобразуващите се дружества **се прекратяват без ликвидация**.

Решението между участващите дружества се предшества от **договор за преобразуване** между преобразуващите се дружества. Възможно е договор за преобразуване да се сключи и след вземане на решението за преобразуване. В тези случаи се изготвя проект на договор, за който се прилагат правилата за договора за преобразуване. За дата на договора се смята датата на проекта за договора.

ВАЖНО!! Договорът за преобразуване се сключва в писмена форма, с нотариална заверка.

Съдържанието на договора за преобразуване урежда начина, по който ще стане преобразуването. Член 262ж от ТЗ определя съдържанието на договора. Важен елемент от него е **съотношението за замяна** на акциите/ дяловете. Това става към определена дата, която не може да е по-ранна от 6 месеца преди датата на договора или плана за преобразуване и по-късна от датата на договора или плана за преобразуване /чл. 262ж, ал. 4 от ТЗ/.

Управителят, респ. управляващият орган на всяко от преобразуващите се дружества, както и на приемащото дружество, **съставят писмен доклад за преобразуването**, който съдържа правна и икономическа обосновка на договора или плана, както и на съотношението за замяна.

ВНИМАНИЕ!!! Договорът, респ. планът и докладът, се представят в търговския регистър!

Договорът/ планът за преобразуване **се проверява от регистриран одитор**. За проверката одиторът съставя **доклад**, който се предоставя на съдружниците. Освен общата оценка, докладът трябва да съдържа оценка на съотношението за замяна, което се предвижда с договора/ плана.

Решение за преобразуване се взема поотделно от всяко преобразуващо се, респ. приемащо дружество. За дружествата с ограничена отговорност /ООД/ решението се взема от общото събрание с мнозинство **3/4 от капитала**, а за акционерните дружества /АД/ - **3/4 от представените акции с право на глас**. С решението **се одобрява договора/ плана**. С решението за преобразуване се приемат евентуални изменения и допълнения на дружествения договор/ устава на преобразуващите се дружества и приемащото дружество. Капиталът на приемащото дружество се увеличава, но увеличението **не може да е по-голямо от чистата стойност на имуществото**, което преминава при преобразуването.

Вливането **се заявява за вписване** в търговския регистър от управителния орган на приемащото дружество. Към заявлението се прилагат документите, предвидени с чл. 263, ал. 2 ТЗ. Преобразуването **има действие от момента на вписване**. В договора/ плана за преобразуване може да се предвижда **по-ранна дата**. Извършените от преобразуващото се дружество действия до тази дата се считат **извършени за сметка на приемащото дружество**.

С вписването на преобразуването чрез вливане **правата и задълженията на преобразуващите се дружества** преминават върху приемащото дружество. Съдружниците/ акционерите в преобразуващите се дружества **стават съдружници/ акционери** в приемащото дружество.

ВАЖНО!! Когато в имуществото на преобразуващите се дружества има вещно право върху недвижим имот или върху движима

вещ, за които законът изисква вписване, удостоверението за вписване на преобразуването се представя в съответния регистър.

Приемащото дружество, с цел защита интересите на кредиторите, **управлява отделно** имуществото на преобразуващите се дружества 6 месеца от датата на вписване. В този срок всеки кредитор може да поиска изпълнение или обезпечение на свое вземане, ако то е възникнало преди преобразуването. Членовете на управителния орган на приемащото дружество отговарят **солидарно** пред кредиторите. Съдружници/ акционери не се освобождават за ненаправени вноски до преобразуването.

Преобразуването чрез вливане може да се оспори пред съда от всеки съдружник/ акционер по реда на чл. 263о от ТЗ.

ВАЖНО!! Предявяването на иск за оспорване **спира вписването за преобразуване!**

Има разнообразие от случаи на вливане, които е целесъобразно да се третират едновременно със счетоводното отчитане.

1.2. Счетоводно отчитане

При преобразуване чрез **вливане** се извършват следните действия от преобразуващите се и приемащото дружество:

а/ прекратяване без ликвидация на вливащите се дружества; те съставят **приключителен баланс**, който предават на **приемащото дружество**;

б/ приемащото дружество **включва в своя баланс** прехвърлените му активи и пасиви **по балансова стойност**;

в/ съдружниците/ акционерите на прекратените дружества стават съдружници/ акционери на приемащото дружество, освен в случаите, когато то самото е било акционер/ съдружник във вливащото се дружество (например, когато дъщерно дружество се влива в майката, само малцинствените собственици получават права).